

Óraterv – Digitális lábnyom, netbiztonság

Tantárgy: Digitális kultúra

Évfolyam: 9. osztály (15 évesek)

Téma: Digitális lábnyom és online felelősség

Időtartam: 45 perc

 Kapcsolódás a NAT 2020-hoz és KKK-hoz

NAT 2020 – Digitális kultúra fő célok

A tanuló:

- tudatosan és biztonságosan használja a digitális eszközöket
- felismeri az online tevékenységek következményeit
- védi saját és mások személyes adatait
- felelős digitális állampolgárként viselkedik

KKK (kimeneti követelmények) kapcsolódás

► **Tudás** A tanuló:

- ismeri a digitális identitás fogalmát
- érti a digitális lábnyom jelentését
- tisztában van az adatvédelem alapjaival

► **Képességek** A tanuló képes:

- felismerni a kockázatos online megosztásokat
- adatvédelmi beállításokat alkalmazni
- biztonságosan kommunikálni online

💡 **Attitűd** A tanuló:

- felelősséget vállal online tevékenységéért
- tiszteletben tartja mások adatait
- tudatosan alakítja digitális jelenlétét

 Tanulási célok (tanulói nyelven) Az óra végére képes lesznek:

- ✓ megmondani, mi az a digitális lábnyom
- ✓ felismerni a veszélyes online megosztásokat
- ✓ eldönteni, mit érdemes megosztani az interneten
- ✓ védeni a személyes adataimat

Óra menete (45 perc)

1 Ráhangolódás – Beszélgetés (5 perc)

Módszer: kérdés–válasz

Kérdések:

- Mit posztoltál utoljára?
- Ki láthatja?
- Törölhető örökre?

☞ NAT kapcsolat: online tevékenységek következményeinek felismerése

2 Új ismeret – Mi a digitális lábnyom? (10 perc)

Eszköz: Youtube videó - a 2025-ös T-Home „Ella” reklám - az internetre felelőtlenül felrakott médiatartalmak veszélyeiről.

Tartalom:

- digitális lábnyom fogalma
- aktív vs. passzív lábnyom

☞ KKK: digitális identitás megértése

3 Miért fontos? – Valós példák (5 perc)

Eszköz: beszélgetés

Tevékenység:

- példa elemzése (iskolai beiratkozás során végzett beszélgetés és közösségi profil)
- veszélyek megbeszélése

☞ NAT: személyes adatok védelme

☞ KKK: kockázatok felismerése

4 Védekezési stratégiák (10 perc)

Eszköz: Brainstorming, közös ötletelés tanári moderálással

Tanulók ötletelnek:

- Mit tehetünk a biztonságért?
- Mire vigyázzunk telefonhasználat közben?

☞ KKK: biztonságos eszközhasználat

5 Gyors kvíz (5 perc)

Eszköz: interaktív tábla és telefon

- Igaz/hamis kérdések.

☞ Formatív értékelés

☞ NAT: kritikus gondolkodás fejlesztése

6 Csoportfeladat – Tudatos profil (7 perc)

Eszköz: mobiltelefon,

Feladat:

- Új profil létrehozása – mit osztanak meg?
- Google keresés eredményei a csoporttársról.
- egymás Facebook, Instagram, Tiktok fiókok közös megtekintése.

☞ KKK: felelős digitális identitás kialakítása

☞ Kompetencia: döntéshozatal

7 Összegzés és reflektálás (3 perc)

Eszköz: közös gondolkodás

Kulcsmondat: ☞ „Az internet nem felejt.”

Kérdés:

- Mi az az egy dolog, amit majd máshogy csinálsz?

Differenciálás

Gyengébb tanulók:

- példák segítségével dolgoznak
- előre megadott válaszlehetőségek

Haladó tanulók:

- saját adatvédelmi szabályok megfogalmazása
- valós esetek elemzése

📊 Értékelés

Formatív

- csoportmunka megfigyelése
- gyakorlati feladatok hatékonysága
- órai hozzászólások

Szummatív (opcionális)

- rövid reflexiós írás: „Mit változtatok az online viselkedésemem?”

∞ **Kulcskompetenciák fejlesztése**

- ✓ digitális kompetencia
- ✓ kritikus gondolkodás
- ✓ kommunikáció
- ✓ felelős állampolgári magatartás

★ Szükséges eszközök

- projektor / interaktív tábla / TV
- PowerPoint bemutató, videoklip (youtube),
- internet a tantermi eszközökre (Eduroam és belső iskolai hálózat)

Megjegyzés: Míg a diákok kicsengetéskor kivonulnak a teremből, közben egy AI generált rövid dalrészlet szól a hangszórókból (mellékelve a dokumentum mellé).